ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 29ης Οκτωβρίου 1980 *

Στην υπόθεση 22/80,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Amtsgericht του Berlin-Schöneberg προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Boussac Saint-Frères SA, Lille (Γαλλία),

και

Brigitte Gerstenmeier, Euskirchen (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7 της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, P. Pescatore και T. Koopmans, προέδρους τμήματος, J. Mertens de Wilmars, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe και A. Touffait, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Mayras
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1979, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Ιανουαρίου 1980, το Amtsgericht του Berlin-Schöneberg υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ερώτημα ως προς την εφαρμογή του άρθρου 7 της Συνθήκης.

2 Μία επιχείρηση με έδρα στη Γαλλία που είχε πωλήσει και παραδώσει υφαντικές ύλες σε έμπορο με κατοικία στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέβαλε στο γερμανικό δικαστήριο αίτημα σχετικό με την είσπραξη του υπολοίπου του λογαριασμού που αφορούσε τη σύμβαση αυτή με τη λεγόμενη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής («Mahnverfahren»). Η διαδικασία αυτή επιτρέπει στο δανειστή να επιτύχει την έκδοση διαταγής πληρωμής για συγκεκριμένο ποσό κατά τρόπο απλό και γρήγορο. Μετά την υποβολή της αιτήσεως, ο οφειλέτης δεν καλείται ούτε κλητεύεται· μπορεί, εντούτοις, να ασκήσει ανακοπή έπειτα από την επίδοση της διαταγής πληρωμής («Mahnbescheid») που εκδίδει ο δικαστής βάσει εντύπου που συμπληρώνει ο δανειστής· αν δεν ασκηθεί ανακοπή, η διαταγή μετατρέπεται, κατ' αίτηση του δανειστή, σε εκτελεστό τίτλο («Vollstreckungsbescheid»).

3 Το Amtsgericht θεώρησε ότι πριν την 1η Ιουλίου 1977 ήταν δυνατόν, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, να επιδιωχθεί ικανοποίηση απαιτήσεως εκφρασμένης σε εθνικό ή σε ξένο νόμισμα, αλλά ότι μετά τη θέση σε ισχύ, κατά την ημερομηνία αυτή, του καλουμένου νόμου περί απλοποιήσεως της 3ης Δεκεμβρίου 1976, δεν είναι πλέον δυνατόν να ακολουθηθεί η διαδικασία αυτή για την ικανοποίηση απαιτήσεως κατά οφειλέτη εγκατεστημένου στο γερμανικό έδαφος, εάν η απαίτηση αυτή είναι εκφρασμένη σε ξένο νόμισμα, ενώ μπορεί ακόμη να ακολουθηθεί η διαδικασία αυτή για την ικανοποίηση απαιτήσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα κατά οφειλέτη εγκατεστημένου στο εξωτερικό.

4 Υπό τις συνθήκες αυτές, το εθνικό δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο το ερώτημα εάν αυτή η τροποποίηση του γερμανικού δικονομικού δικαίου συνιστά, για τους δανειστές που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη της Κοινότητας, μέτρο που δημιουργεί διακρίσεις και δεν αναπτύσσει αποτελέσματα έναντι αυτών, διότι παραβιάζει το άρθρο 7 της Συνθήκης.

5 Ναι μεν δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δικαστηρίου να αποφαίνεται, στο πλαίσιο του άρθρου 177 της Συνθήκης, για το κύρος εθνικού νόμου, είναι όμως αρμόδιο, στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τα εθνικά δικαστήρια, να αποχωρίζει τα στοιχεία κοινοτικού δικαίου, η ερμηνεία των οποίων επιτρέπει στο εθνικό δικαστήριο την επίλυση των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπίσει.

6 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο νόμος περί απλοποιήσεως, που γέννησε τις αμφιβολίες του γερμανικού δικαστηρίου, είχε ως σκοπό να καταστήσει περισσότερο ορθολογική τη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής με τη χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Επειδή η τεχνική μελέτη έδειξε ότι το να περιληφθούν απαιτήσεις εκφρασμένες σε ξένο νόμισμα σε σύστημα ηλεκτρονικής επεξεργασίας θα δημιουργούσε υπερβολικές δυσκολίες, οι γερμανικές αρχές αποφάσισαν να περιορίσουν, καταρχήν, το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας εκδόσεως διαταγής πληρωμής στις απαιτήσεις που είναι εκφρασμένες σε γερμανικό νόμισμα. Εντούτοις προέβλεψαν μία εξαίρεση από τον κανόνα αυτό όσον αφορά την ικανοποίηση απαιτήσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα κατά οφειλετών που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος ενός από τα συμβαλλόμενα κράτη της Συμβάσεως των Βρυξελλών, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με τη σκέψη ότι οι διατάξεις της Συμβάσεως αυτής καθιστούν αναγκαία μια τέτοια εξαίρεση.

7 Από τη δικογραφία προκύπτει εξάλλου ότι οι δανειστές που δεν μπορούν να ακολουθήσουν την απλοποιημένη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής («Mahnverfahren») εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους τα συνήθη ένδικα βοηθήματα. Τα ίδια ένδικα βοηθήματα διαθέτει και ο δανειστής, κατά του οποίου ασκεί ανακοπή ο οφειλέτης, μετά την έκδοση διαταγής πληρωμής με τη διαδικασία του «Mahnverfahren».

8 Υπό τις συνθήκες αυτές, το ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο έχει την έννοια ότι ερωτάται αν το άρθρο 7 της Συνθήκης αντιτίθεται προς εθνική διάταξη πολιτικής δικονομίας η οποία, διατηρώντας τη δυνατότητα κάθε δανειστού εγκατεστημένου στο έδαφος κράτους μέλους να επιδιώξει την ικανοποίηση οφειλής σε όποιο νόμισμα και αν είναι αυτή εκφρασμένη, ακολουθώντας τις συνήθεις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων, προβλέπει απλοποιημένη διαδικασία ικανοποιήσεως, στην οποία δεν μπορούν να προσφύγουν οι δανειστές που επιδιώκουν την ικανοποίηση οφειλής εκφρασμένης σε ξένο νόμισμα κατά οφειλέτη που είναι εγκατεστημένος στο εθνικό έδαφος.

9 Το άρθρο 7 της Συνθήκης απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας εντός του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης. Η διάταξη αυτή απαγορεύει όχι μόνο τις προφανείς διακρίσεις, που βασίζονται στην ιθαγένεια, αλλά και όλες τις συγκε-

καλυμμένες μορφές διακρίσεων οι οποίες, κατ' εφαρμογή άλλων κριτηρίων διακρίσεως, οδηγούν στην πραγματικότητα στο ίδιο αποτέλεσμα.

10 Δεν χωρεί αμφιβολία ότι εθνική νομοθεσία που υποβάλλει την προσφυγή στη δικαιοσύνη σε προϋποθέσεις σχετικές με το νόμισμα, στο οποίο είναι εκφρασμένες οι απαιτήσεις, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να θέσει σε μειονεκτική θέση τους δανειστές που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη σε σχέση με τους δανειστές που είναι εγκατεστημένοι στο εθνικό έδαφος, και την παρεμπόδιση κατά τον τρόπο αυτό των εμπορικών σχέσεων στην κοινή αγορά, που θα έπληττε κυρίως τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών.

11 Η Γερμανική Κυβέρνηση, παρεμβαίνοντας στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, υποστήριξε ότι νομοθεσία σαν αυτή της παρούσας υπόθεσης δεν μπορεί να αποτελεί δυσμενή διάκριση, διότι η διάκριση που βασίζεται στο νόμισμα, στο οποίο είναι εκφρασμένη η απαίτηση, δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, επειδή η ηλεκτρονική επεξεργασία που προβλέπει η γερμανική νομοθεσία για να απλοποιηθεί η διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής («Mahnverfahren») δεν είναι δυνατή για απαιτήσεις εκφρασμένες σε ξένο νόμισμα.

12 Το επιχείρημα αυτό δεν είναι πειστικό. Εφόσον η γερμανική νομοθεσία επιτρέπει την προσφυγή στο «Mahnverfahren» για την ικανοποίηση οφειλών που είναι εκφρασμένες σε ξένο νόμισμα και στρέφονται κατά οφειλετών που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος των άλλων συμβαλλομένων κρατών της Συμβάσεως των Βρυξελλών, και εφόσον η εφαρμογή του κανόνα αυτού απαιτεί, όπως είναι βέβαιο, τη δια χειρός επεξεργασία των αιτήσεων αυτών στο πλαίσιο του «Mahnverfahren», δεν είναι δυνατόν, ως προς την ικανοποίηση απαιτήσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα και στρεφομένων κατά οφειλετών που είναι εγκατεστημένοι στο εθνικό έδαφος, να γίνει επίκληση της ανάγκης ηλεκτρονικής επεξεργασίας όλων των απαιτήσεων που υποβάλλονται στη διαδικασία αυτή.

13 Εντούτοις η σκέψη αυτή δεν είναι ικανή να λύσει το πρόβλημα. Διάκριση που βασίζεται στο νόμισμα, στο οποίο είναι εκφρασμένες οι απαιτήσεις, και η οποία εφαρμόζεται μόνο στην απλοποιημένη διαδικασία ικανοποιήσεως των απαιτήσεων, δεν αποτελεί διάκριση λόγω ιθαγενείας, έστω και έμμεση, όταν οι συμβαλλόμενοι είναι ελεύθεροι να επιλέξουν το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η απαίτηση και όταν οι δανειστές που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος των άλλων κρατών μελών μπορούν να προσφύγουν στις συνήθεις διαδικασίες, όποιο και αν είναι το νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένη η απαίτηση.

14 Πρέπει επομένως στο υποβληθέν ερώτημα να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7 της Συνθήκης δεν αντιτίθεται σε εθνική διάταξη πολιτικής δικονομίας η οποία,

διατηρώντας τη δυνατότητα κάθε δανειστή εγκατεστημένου στο έδαφος κράτους μέλους να επιδιώξει την ικανοποίηση οφειλής, όποιο και αν είναι το νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένη, ακολουθώντας τις συνήθεις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων, προβλέπει απλοποιημένη διαδικασία ικανοποιήσεως, στην οποία δεν μπορούν να προσφύγουν οι δανειστές που επιδιώκουν την ικανοποίηση οφειλής εκφρασμένης σε ξένο νόμισμα κατά οφειλέτη εγκατεστημένου στο εθνικό έδαφος.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με Διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1979, το Amtsgericht του Berlin-Schöneberg, αποφαίνεται:

Το άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΟΚ δεν αντιτίθεται σε εθνική διάταξη πολιτικής δικονομίας η οποία, διατηρώντας τη δυνατότητα κάθε δανειστή, εγκατεστημένου στο έδαφος κράτους μέλους, να επιδιώξει την ικανοποίηση οφειλής, όποιο και αν είναι το νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένη, ακολουθώντας τις συνήθεις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων, προβλέπει απλοποιημένη διαδικασία ικανοποιήσεως, στην οποία δεν μπορούν να προσφύγουν οι δανειστές που επιδιώκουν την ικανοποίηση οφειλής εκφρασμένης σε ξένο νόμισμα κατά οφειλέτη εγκατεστημένου στο εθνικό έδαφος.

Kutscher Pescatore Koopmans Mertens de Wilmars

Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Οκτωβρίου 1980.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο πρόεδρος
H. Kutscher